

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felölös szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy óra ———— 2 .
— Egyes szám ára 3 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapi kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1906.

XXXV. évfolyam. 129. szám.

Csütörtök, június 7.

Az új főispán.

Nagybecskerek, június 7.

A király kinevezte Botka Béla volt országgyűlési képviselőt Torontálvármegye főispánjává. Bizalommal és rokonszenvvel néznek működése elé különösen barátai és kortársai, akik meg vannak győződve arról, hogy személyisége kiválóan alkalmas e nehéz állás betöltésére. Mert nem könnyű egy olyan vármegyét sikerrel kormányozni, melynek élén számos oly férfi állott, kiknek emléke kitörülhetetlen nyomokat hagyott Torontálvármegye történetében. Még nehezebbé teszi azonban helyzetét az a sajnálatos körülmény, hogy a vármegyei közéletben is egymást kergetik a félreértések s ha az utóbbi évek politikai viszonyai nem is fejlődtek odáig Torontálban, mint más vármegyében, de számos oly ellentét keletkezett, melynek kiegyenlítése egy ép oly okos, mint tapintatos ember kezét követeli.

Épen nem irigylésre méltó tehát az a férfi, ki ilyen viszonyok között elfoglalja a főispáni széket. Botka Béla helyzetét azonban lényegesen megkönnyíti az a körülmény, hogy nem idegen helyre, nem idegen emberek közé jön, hanem szülővárosába tér vissza, melyben nemcsak a gyermekkor boldog éveit töltötte, de itt végezte középiskoláit, itt kezdte tisztviselői pályáját, mint fiatal gyakornok, miután Budapesten elvégezte jogi tanulmányait, majd azután, hogy néhány évig a bánlakai járásnak volt köztisztviselőnek örvendő főszolgabírája, ismét csak Nagybecskerekre tért vissza, amikor néhány esztendővel később a vármegye közönségének egyhangulag nyilvánított bizalma folytán elfoglalta egyik legdiszesebb hivatalát, a vármegyei főjegyzői állást.

Alig két évet töltött távol e várostól, mint az orzai járás országgyűlési képviselője teljesítvén törvényhozói tisztjét, míg most az apostoli király legfelsőbb parancsára s a kormány megtisztelő bizalmából elfoglalja Torontálvármegye főispáni székét.

Az igazságnak megfelelően konstatálnunk kell, hogy Botka Béla kinevezését az összes politikai árnyalatok, valamennyi társadalmi kör rokonszenvesen és megelégedéssel fogadja. S mert maga körül csupa ismerőst, számtalan jóbarátot lát, nagyon meg van könnyítve nehéz feladata s mi meg vagyunk győződve arról, hogy nyílt férfias jelleméért, barátságos modoráért csakhamar meg fogják szerelni az új főispánt s remélhetőleg elfognak enyészni azok az ellentétek, melyek az utóbbi időkben közéletünkben helyet foglaltak. A vármegye lakosságának pedig első és főfeladata, hogy párttekinetek nélkül, egymás meggyőződését tisztelve működjen az új főispánnal békés egyetértésben a lakosság és közigazgatásunk érdekében. S Botka Bélától elvárhatjuk, hogy nagynevű elődjei példáját követve, elkövessen mindent a lakosság jogos igényeinek kielégítésére s ki ismeri Botka Bélát, bizhatik benne, hogy rokonszenves egyénisége fogja létrehozni azt, hogy vármegyénk egész művelt társadalma egyesülni fog avégből, hogy megvalósítsuk azokat a kulturális és közigazgatási célokat, melyek megvalósítását joggal elvárhatjuk egy oly gazdag és előkelő vármegyétől, mint Torontálvármegye.

Torontálvármegye közvéleménye bizalommal néz Botka Béla főispán működése elé s bizonyára készséggel és lelkesen fogja támogatni minden szép, jó és nemes iránti törekvésében.

Dr. Dellimanics Lajos fölmentése.

Botka Béla főispán.

A mai nappal Torontálvármegyének új főispánja van. A király ugyanis dr. Dellimanics Lajos főispánt ezen állásától buzgó szolgálatainak elismerése mellett saját kérelmére fölmentette s helyébe Botka Béla volt országgyűlési képviselőt nevezte ki Torontálvármegye főispánjává.

Dr. Dellimanics Lajos volt főispán működését már lapunk tegnapi számában méltattuk s itt csak hozzáfűzhetjük, hogy Dellimanics Lajos fölmentése alkalmából a legfelsőbb királyi elismerés, valamint a belügyminiszter elismerése és köszönete kíséri főispáni és más állásaiban kifejtett működéséért.

Amidőn még konstatáljuk, hogy az új főispánról lapunk mai vezető cikkében szólunk, közöljük itt a főispáni fölmentésre és kinevezésre vonatkozó értesítéseket, amelyeket a belügyminiszter a volt főispánhoz, valamint a vármegye közönségéhez intézett.

Dr. Dellimanics Lajoshoz Andrassy Gyula gróf belügyminiszter a következő leiratot intézte:

4713.
Eln. sz.

O császári és apost. királyi felsége folyó évi június hó 4-ikén kelt legfelsőbb elhatározásával előterjesztésemre Méltóságodat Torontálvármegye főispáni állásától buzgó szolgálatainak elismerése mellett saját kérelmére legkegyelmesebben fölmenteni méltóztatott.

Midőn erről Méltóságodat értesitem, egyuttal új főispáni állásában, valamint előzőleg elfoglalt állásaiban a közszolgálat terén kifejtett működéséért magam

A „TORONTÁL“ tárcája.

A kalap.

Chateleur urnál nem vágott a május havi számadás. A gazda fejjőrésről panaszkodott, a könyvelő neuraszténiát emlegetett, a kicsi irodagyakornoknak pedig két nap óta a leglesújtóbb kritikákat kellett végighallgatnia elméleti képességeire. Az irodaszolgát egy nap huszszor is elküldték a pokolba, a levelező kisasszony pedig párhuzamot vont a tulvilági tisztító tűz és a Chateleur Armand cég irodája között. Csupán a sárgarigónak telt kedve a füttyörészésben egész nap az írószoba folyosóján, amiért a gazda egy napon, — hozzávetőleg eltarthatott a dolog egy hétig, kalitkástul együtt kivágta az udvarra. Am a rigónak nem esett baja, a macska se vitte el. És így már a következő napon, eleinte félénken és tartózkodóan ugyan, de utóbb mindjobban nekibátorodva, a régi helyén folytatta a nótázást.

Ezekben a szörnyű napokban jutott eszébe Chateleur Armand hitas feleségének, hogy az irodába nyisson. Alkonyat táján jött, mikor az elmék már ki vannak merülve és a lehetetlen hangulat, a kedvetlenség, a mérgeledés elérte tetőfokát.

Hogy bejött az udvari épületbe, a személyzet észre se látszott venni az urnó érkezését. Még a köszönést is elfeledte a három tollszáragó. Csak a levelező kisasszony vett tudomást jelenlétéről, egy hívó sanda oldalpillantással, a melyből kétségtelenül fölmondás lesz, ha a hölgy valahogy észreveszi. Am Chateleur oda se figyelt rá, sokkal inkább elfoglalta a maga gondolata. Ment és tartózkodás nélkül benyitott a szentek szentjébe, a cégfőnök saját külön fülkéjébe, ahol Chateleur ur dőldező szemekkel vizsgálta át a strazzát, a jó Mindenható tudná,

hányadszor épp az nap. Az asszony jöttére fej-sziszszent, mintha tüzesített tüket szurtak volna a husába. De az asszony megint nem figyelt rá a maga gondja miatt, hanem odahuzott egy kis zsölyét az ur íróasztala mellé és a legbehizelgőbb hangján kezdte:

— Cicus, cicám, halljad csak!

Chateleurné szótárában nagyon is a cica szó fejezte ki férjével szemben a hizelgés és a kedveskedés netovábbját.

A cica, Chateleur Armand ur egyébként csinos, magas, tömöttvállu férfi, keservesen hördült fel e szóra:

— Mi kell?

— Egy kalap, szivem, egy kalap. Tegnapi városban jártam és láttam egy tüneményes halványlila kalapot, leheltészerű crépe de Chunenál, valami remek tollal és három bágyadt, édes tearózsabimbóval. És mindez negyvenhat frank. Szébbet még álmodni sem lehetne az új ruhámhoz.

Chateleur eddig udvarias és gyöngéd férj hírében állott, aki szereti a feleségét, de a számadást nem vágott im ötödnapja, hogy rettenetes fejtörések között élt és bizony elhagyta a türelme végképpen a kalap említésére. Olyan szó ez, amitől rendszerint megvadul a legjamborabb férj is. Senki se csodálja hát, hogy rátámadt a feleségére.

— Egy kalap? Egy kalap és negyvenhat frankot kell adni érte? Más bajod nincs is, mikor nem vág a számadásom és esetleg tönkre mehetek? Nem vettem-e már négy kalapot ebben az esztendőben, hogy az Isten menyörgős haragja pusztítsa el ahány masamód van e világ. Még mindig kalap kell és negyvenhat frankos, az áldóját neki! No hát, nem adok egy garast se. És most szedd a sátorfádat minél hamarább! Takarodj!

Chateleurné kővé dermedten hallgatta ezt a szitkozódást, ő, aki el se tudta képzelni, hogy a férje durván is tud beszélni. Sápattan és halá-

los szegyenkezés közben jutott ki az udvarra, mert hisz ezek az emberek, az ura fizetett szolgálói, segédei, tanúi voltak megszegyenítésének.

A szobájában heves sirás vett rajta erőt. Elgondolta, hogy leghelyesebb volna otthagyni az embert a faképnél. Gyerek nincs hatévi házasság után, ami elég fejtörést okozott a tudományos nagy szakállaknak és elég titkos könyvébe került neki. Most szerencséje volna a dolog. Ott-hagyná Chateleur, elválhatna tőle, ha nem szegyenlené a dolgot a családja előtt. Szegyenli, hogy ő vele, akinek a hozományja teszi a Chateleur üzletét felében, így beszél az ura, akit szeret. Ő veszekedni nem tud, de ezt megtorlatlanul nem hagyhatja. Utóvégre is nem kell a férjétől kunyorálni semmit, mikor magának is van vagyona. Eddig is csak szeretetből és gyengédségből tette. De ezután nem kér, hanem vesz a maga pénzén, ami tetszik. Azon kezd, hogy megveszi magának a tüneményes kalapot. Csak azért is, hogy megmutassa, mennyire ur a maga házában.

Alig várta, hogy a sirás piros foltjai eltűnjenek arcáról, felöltözött, hogy megvegye azt a csábító kalapot.

Csak hogy a konyhapénze, az egyetlen pénzösszeg, ami a szegény Chateleurné kezén fordult, hétszámra volt kiadva és ez a pénz történetesen a hét vége felé közeledett, így hát bizony abból már nem tellett egy negyvenhat-frankos kiadás.

El kellett volna halasztani az egész vételt. De azt nem engedte a dac Chateleurének. Elhatározta, hogy török, szakad: ő megveszi a kalapot, még aznap, ha másképpen nem, kölcsön-pénzen. Ismerőstől, rokontól megint nem akart kérni, de hiszen van uzsorakölcsön is.

Véletlenül emlékezett bizonyos Catinot nevű urra, akinek a Rabelait-utcában van a szállása és

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Június 10. Róm. kath. hitközség választ. közgyűlése.
Június 11. Közig. bizottság ülése.
Június 16. Kórházi biz. ülés.

— **A központi választmány ülése** Torontál-vármegye központi választmánya ma délelőtt Jankó Agoston alispán elnöklésével ülést tartott, melyen jelen voltak: Rankovics István, Oldal Antal, dr. Klein Mór, Steinitzer Géza, Popovics P. Szilárd választmányi tagok és Rigó István tb. főjegyző. Az ülésen a választmány a nagyszentesmiskolci képviselőválasztást június 15-ikére tűzte ki a választási elnökül Róosz János nagyszentesmiskolci lakost, h. elnökül pedig Sziklássy Istvánt küldte ki.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszterium vezetével megbízott m. kir. miniszterelnök dr. Szalay László kiskörösi lakost pénzügyi fogalmazóvá a nagybecskereki pénzügyigazgatóságához ideiglenes minőségben kinevezte.

— **Érettségi vizsga a főgimnáziumban.** Tegnap délután fejezték be a helybeli főgimnázium növendékei érettségi vizsgálatukat. Az eredmény a lehető legjobb, amennyiben 11 jeölt közül jelenen érettek: Fiedler Szilárd, Haász Imre, Herr György, Kiss Dezső, Knyaskó Lajos, Mayer Jenő és Rátz Oszkár. Egyszerűen érettek: Hajduska István, Hollaender Rezső és Oroszy László. Egyet szeptemberi javítóvizsgálatra utasítottak. Ezenkívül levizsgázott még sikerrel a főgimnázium két leány növendéke: Burget Rózsika és Czinner Hajnalka mint magántanulók.

— **Hittani vizsga.** A központi állami elemi iskolában ma délelőtt folytak le a róm. kath. hittani vizsgák Holcz Ferenc kerületi esperes, katalinfalvai plébános elnöklése mellett. A tanulóknak a vizsgán adott kitűnő feleletei arról tanuskodtak, hogy Engl Ferenc, Lobmayer Nándor és dr. Geisz Antal hitoktatók elismerésre méltó buzgalma kiváló szép eredményt értelt és a vizsgán jelen volt szülők meggyőződtek arról, hogy gyermekeik vallásérkösi oktatása jó kezre van bízva.

— **Kulinyi Zsigmond emlékezete.** Ma egy éva, hogy elhunyt Kulinyi Zsigmond, a Vidéki Hirlapok Szövetségének elnöke s a „Szegedi Napló” főszerkesztője. A vidéki hirlapszövetség az évfordulón koszorút helyezett a megboldogult Kulinyi Zsigmond sírhalmára s a szövetség nevében tegnap délután Palócz László, a VHOSz. főtáskára, Balla Jenő és Sz. Szigethy Vilmos igazgatóság tagok fölkeresték a sírt, amelyen a

hirlapírók kegyeletének és emlékezésének jeléül elhelyezték a VHOSz. koszoruját.

— **Jánosföld száz éves jubileuma.** Megirtuk, hogy Jánosföld községe 100 éves fennállásának évfordulója alkalmával folyó évi június hó 10-én gazdasági kiállítással egybekötött jubiláris ünnepélyt rendez. A rendező bizottság élén Michlbach Ferenc, Keller Henrik, Bohn Máttyás, Giel János, Zappe Ferenc, Weisgerber Ferenc és Gille György állanak s a rendező-bizottság mindent elkövet az ünnepségek sikereért. Az ünnepély részletes sorrendje a következő: Június 9-én: 1. Reggel 8 órakor gyászmise a község elhunytaiért. 2. Déltől 1 órakor a díjazandó tenyészállatok felhajtása és díjazása. 3. Déltől 5 és 8 órakor a vendégek fogadtatása és elszállásolása. 4. Este fél 9 órakor: a község kivilágítása, lampionos menet és szerenáé a község háza előtt. Június 10-én: 1. Reggel 3 órakor riadó. 2. Reggel 5, 7 és 8 órakor a vendégek fogadtatása a vasuton. 3. Reggel 7 órakor képviselőtestületi díszgyűlés. 4. 8 órakor ünnepélyes istentisztelet, tartja főt. Blaskovics Ferenc apát ur. 5. Misa után ünnepi beszéd. Tartja főt. Michlbach Ferenc plébános ur. 6. 9 órakor a kiállítás megnyitása és megtekintése. 7. 11 órakor a „Módos-Párdányi” főkegyelet tanítógyűlése és kézimunka kiállítás. 8. Déltől 1 órakor díszbejárat a községi népiszkolában. 9. Fél 3 órakor gazdasági vándorgyűlés. 10. Déltől 4 óráig népiünnepélyek és táncvigalom. A Nagybecskerek és Temesvár felől jövő vendégeknek június 10-én reggel fél 8 órakor Módosról Jánosföld felé induló különvonathoz van csatlakozásuk.

— **Nyilatkozat.** Hegedűs János anyakönyvi felügyelő ur, a Kis Ernő szoborbizottság titkára a leleplezési ünnepély rendezése körül fölmerült híresztelésekre vonatkozólag nyilatkozatot küldött be hozzánk, melyből a tényekre vonatkozólag közöljük a következőket:

1. Herr Ödön tanár urat ő kérte föl, hogy a Kis Ernő szobor leleplezési ünnepélyre érkező törvényhozás tagjainak, maga mellé veendő társával, elébe utazzék s a szoborbizottság nevében üdvözlője. Tette pedig ezt az 1905. december 8-án választott rendezőbizottsági elnök ama kijelentése alapján, hogy cselekedjék saját belátása szerint s tette az ezen rendezőbizottság hatáskörének a tudtával.

2. Igaz, hogy kijelentette ezen uraknak, hogy emez utjokban felmerült, a vasuti jegyekért fizetett kész kiadásait meg fogják téríteni s hogy meg is térítette a rendezőbizottság pénztárából, de ennek megtérítését igen természetesen találta.

— **A Lloyd művészestélye.** Érdekes és nagyszabású estélye lesz szombaton, június 9-ikén a nagybecskereki Lloyd-társulatnak. A társulat ekkor ugyanis új helyiségeinek ünnepies felavatásaképp összes termeiben fővárosi művészek

részéről is őszinte köszönetemet fejezem ki.

Felkérem Méltóságodat, hogy a vármegye kormányzatát utódjának, Botka Béla főispánnak átadni sziveskedjék.

Eddig élvezett illetményeinek megfelelő beszüntetése iránt egyidejűleg intézkedem.

Dr. Dellimanics Lajos fölmentéséről a vármegye közönségét a belügyminiszter a következő leiratban értesítette:

4713. sz.
Eln. sz.

O császári és apostoli királyi felsége f. évi június hó 4-ikén kelt legfelsőbb elhatározásával előterjesztésemre Dellimanics Lajos Torontál-vármegye főispánját ezen állásától buzgó szolgálatának elismerése mellett saját kérelmére legkegyelmesebben fölmenteni méltóztatott.

Erről a vármegye közönségét ezenel értesitem.

Budapesten, 1906. évi június hó 5-ikén.

Andrássy s. k.

Botka Béla főispánná való kinevezéséről a belügyminiszter szintén leiratilag értesítette a vármegye közönségét a következőkben:

4716. sz.
Eln. sz.

O császári és apostoli királyi felsége f. évi június hó 4-én kelt legfelsőbb elhatározásával előterjesztésemre Botka Béla volt országgyűlési képviselőt Torontál-vármegye főispánjává legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott. Erről a vármegye közönségét ezenel értesitem.

Budapest, 1906. évi június hó 5-ikén.

Andrássy s. k.

Ugyancsak a hivatalos „Budapesti Közlöny” mai száma közli dr. Dellimanics Lajos fölmentéséről és Botka Béla főispánná való kinevezéséről szóló legfelsőbb kéziratokat.

A vármegye alispánja a törvényhatóság tagjait június 16-ára rendkívüli közgyűlésre hívja össze, amelynek tárgyát Botka Béla főispán beiktatása fogja képezni.

aki, amint szóbeszédéből hallotta, busás kamat mellett kisérti a megszorult urakat, hölgyeket.

Elment a legközelebbi bérkocsi állomásig, fiákkerbe vágta magát és elhajtatott a Rabelait-utca.

Catinot urnak ügyfelei voltak az üzlet-helyiségében. Chateleurnek félórát kellett várni egy váróteremféle szobában, ahol kivüle még két szenvedő társ volt: egy rikító selyembluzos kisasszony és egy keszeg, pelyhesállu vadászhadnagy, aki fölvaltva kacsingatott a selyembluzos hölgyre, meg a szegény pironkodó Chateleur-nére. Végre ba lehetett lépni a mester elé.

Catinot ur övences, cserbörű, borbajuszu agglegény volt. A szája pittyedt, az orra tövén egy csunya piros szemölcs.

Csontig üzlettembar. De azért a csinos ur-asszony láttára igen udvariasnak mutatkozott. Kijelentette, hogy ő ugyan nem szokott kezes nélkül üzletet kötni és kisebb kölcsönöket sem ad szivesen, az urinó iránt való udvariasságból s no mert a Chateleur név jó név, megelégszik a szimpla aláírással és készséggel ad háromszáz frank kölcsönt is, aminél kisebb összeget már nem is lehet adni. Azonnal ki is fizette a kért pénzt, levonván belőle a harmincszázalékos kamatot. Mindezt annyi előzékenységgel, hogy Chateleurnek hálásan meg kellett köszönnie a szolgálatot. És tűnie kellett, hogy megcsókolja kezét, ott, ahol nem fűdi a keztyű, hogy szorongassa karját és bucsuzás közben fátolába fujja nikotinos lélegzetét. Jóllehet irtóztott ettől a modern Shylok-kiadástól, mint tesszem azt némely asszony irtózik az egértől, vagy a békától.

Nóde mind e bajok befejezéséül Chateleurnek megvehette és hazavihette azt a szép kalapot. És ezért megelégedetten aludt el, bár egy kevés rejtett szorongással, hogy helytelen dolgot cselekedett.

Ez a szorongás volt az oka, hogy reggel nem tartott haragot Chateleurrel a tegnapi durvaságért. Chateleur urnak ugyanis sikerült megtalálnia a számadászavará hibát. Az egyenleg vágott immár és Chateleur nagyon kedves lett egyszerre. Vasárnapi nap lévén, sétára hívta az asszonyt. Chateleurnek a tegnapi neheztelesen kívül még egyéb oka is lett volna, hogy ne egykönnyen hajoljon Chateleur hívó szavára, mert észrevette, hogy reggel három rózsát adott az irodai kisasszonynak, sőt be is gombolta a keztyűjét dévaj tréfalkozás között. De hát a saját bűnössége tudatában megbocsátott. Sőt a vasárnap tisztelőtére még az új, virágos lilaruhát is fölvette, sőt még a nehezen szerzett új kalapot is.

A délutánt pompásan töltötték és elhatározták, hogy itt étkeznek a zöldben, a várostól távol. Egy olyan kisebb vendéglőben, mely messzebb van a piaci zajtól, a tömeg lármajától. De azért még oda hallatszott a zene és lehetett érezni a virágzó fak illatát.

Főlséges étvágyuk lett, szomjas ajakkal iták a bort.

Chateleurnek melege lett, letette a teázós kalapot és teli torokból nevetett, mint valami szilaj fiatal parasztleányzó.

Eközben azonban történt valami, ami megzavarta az idét. Két kutyá, egy pudli, egy fehér-szőrű bozontos nagy pudli és egy termetes patsányfogó eb összekaptak előzetes hosszú ellenséges fűszorozás után.

A közönség helyosnek vélte, ha közbe veti magát és egyszerre nyolcan-tizen is siettek a harcoló feleket szélválasztani. Leginkább is az a feketekabátos szikár öreg ur sietett a szomszédos asztaltól, a pudli gazdája. Nagy igyekezése közben, míg a csontfogantus botját kereste, leverte a teázós kalapot a fogásról. És a

leheltszerű, fehértollas remek odakerült a marakodó kutyák közé, az összesereglett nézők talpa alá. Mire fölvetették a földről, egy rongy lett és csupa szenny.

Chateleurnek pipacsos arccal emelkedett föl az asztal mellől.

— Kérem, felelni fog nekem a bíróság előtt, — mondta rekedten a tisztos öreg ur felé.

Az leverte kabátjáról a port és illedelmesen közlekedett a házaspárhoz.

— Tisztelt uram, nagyságos asszony, — mondta ceremóniásan, — igen sajnálom a dolgot. Neve Jacques-Jules Gaadean, nyugalmazott adópénztáros vagyok. Ime a névjegyem a teljes címmel. Tudom a törvényt. Készséggel fizetem a tönkretett tárgy tényleges értékét.

Keddi napon szembe kerültek a békebíró-nál. Chateleur Armandné Gobert Therése és Jacques-Jules Gaadean, az adópénztáros. A hivatalbeli becsüs megcsinálta a maga számadását. Szalmakalapváz, értéke 1 frank 80 centime. Selyemkrepp 90 centime. Szalag 2 frank. Toll 45 centime. Három roncsolt műrózsa, új korában megért 1 frank és 65 centimeot. Bélés-selyem, cérna, gummi és csatt, összesen 1 frank 25 centime. Fácit: 8 frank 5 centime.

Az öreg ur vette az erszényét és kötelességtudón fizetett.

Chateleurnek mereven nézte, míg lelkén egyben átviharzott az a sok bánatos szorongás, amit e kalapért szenvedett, az uszoraadósság, a vén Catinot kézesökja, az urával való meg-hasonlás. És mindez miéért?

Hirtelen érezte, hogy szédül, fullad, a szive eláll; azután alóltan zuhant végig a békebírói hivatal sikálatlan padlóján.

Glande Vertet.

4.45)
matott Pleitz Fer.

és helybeli műkedvelők közreműködésével táncal egybekötött művészestélyt rendez. Az estélyen a fővárosból Tapolczai Dezső és Vizvári Mariska, a budapesti művészvilág két jeles tagja működik közre s így bizonyos, hogy a Lloyd estélye nemcsak elsőrangú szórakozást, de kiváló műélvezetet is fog nyújtani. A helybeli műkedvelők közül Schwarz Margit k. a. zongorán és Kadelsburger Ede hegedűn működik közre. Az estély kezdete fél 9 órakor. Belépődíj 2 korona, családjegy 5 korona.

— **Függetlenségi kör Szőregben.** Mint Szőregről jelentik, ott a napokban megalakult a „Szőregi Függetlenségi Kör”. Tisztségviselői: elnök Balint Ödön ig. tanító, alelnökök Balint András és Frankó József, jegyzők Fülöp Lajos és Vanyel Mihály, pénztáros Hegyközi Péter, ellenőr Kovács Ferenc, gazda Guráczki György, könyvtáros Schnir József. Diszelnököknek egyhangulag, nagy lelkesedéssel megválasztották a község érdemes jegyzőjét, Tóth Károlyt.

— **Gyilkos boszu.** Mint Tógyérről írják, Uccza Lázár 21 éves tógyéri lakost pünkösdi hétfőjén este 7 órakor a kocsma előtt Jovicza Salamon, Uccza Nikoláje és Bistrea Péter hozuból ásóval, kapával úgy egyba-főbe verték, hogy az sérülései folytán másnap meghalt. Dr. Csenger módosi albiró és dr. Vadasdi Lajos nagybecskereki kir. elügyész a helyszínen vizsgálatot tartottak, amely után a tetteseket a fogházba vitették.

— **Megégett gyermek.** Szomorú pünkösdsje volt Felső-Muzslyán Égető János ottani gazdának. A gazda ünnepi szokás szerint ugyanis kűnn pipázgatott a ház előtt, míg az asszony valahol a szomszédban volt, a mialatt benn a házban felügyelet nélkül maradt Égető urannak két és fél éves fia. Az apróság valamiképpen gyufához jutott s azt gyujogatta játékból. A gyufa lángjától egyszerre csak tüzet fogott a kis gyerek ruhája s mire sikoltozására az apja berohant, az egész gyerek lángban állott s annyira összeégett, hogy néhány napi kinlódás után ma kiszvedett. A hatóság a vizsgálatot megindította.

— **Kettős merénylet.** Versceéről jelentik: A verscei járás területén nagy szenzációt keltett az a merénylet, melyet Rapszky Mihály jabukai körjegyző ellen pünkösdi másodnapján elkövettek. Rapszky ugyanis kocsin este hat órakor szőlőjéből hazatérőben volt, amikor a buzaföldről, körülbelül harminc lépésnyi távolságból, puska lövése dördült el. A jól célzott lövéstől Rapszky jegyző súlyosan megsebesült. A kocsin még Rapszky apósa és a kocsis ültek, akik a sérültet Versceára szállították, ahol most szülőinél ápolják. A megsebesült jegyzőt dr. Zappé Ede járási orvos kezeli, aki eddig tizenkét sörétet távolított el Rapszky fejéből, karjából és a hátából, ahová a sörétek hatoltak. Eddig különösebb komplikáció nem állott be Rapszky jegyző állapotában s így remélhető, hogy megmenekül az életnek. A csendőrség azonnal megindította a nyomozást s mint gyanús egyént letartóztatta Singer jabukai birtokos vadórát. A nyomok Kustélyra vezetnek, ahol most folytatják a nyomozást.

Ezzel egyidejűleg jelentik, hogy ugyanakkor, mikor Rapszky Mihály jabukai községi jegyzőt meglőtték, Kende József dr. varadii körorvost és tb. járási orvost taglóval akarták leütni. Dr. Kende Józsefet ugyanis pünkösdi másodnapján Abraham János nevű emberhez hívták, akinek egyik ellenfele golyót lőtt a szájába. Mikor Kende az operációval végzett, Abraham figyelmeztette az orvost, hogy ellene is merénylet van készülőben. Az orvos egykedvűen fogadta a hírt és hazatért. Ejjféltájban kopogtak az orvos ablakán, hogy jöjjön azonnal a község házára. Kende azonnal felkelt és utra indult. Mikor a község háza felé közeledett, egy legény állt elébe és baltával nekítámadt. Az orvos szerencsére a kocsiuton járt s így könnyebben védekezhetett a merénylet ellen, melyet az új odavaló mérszáros fia akart ellene elkövetni. A merénylet letartóztatták. A vizsgálatot a legerélyesebben folytatják.

— **Öngyilkosság.** Zsombolyai híradás szerint a minap Wegeser Domokos, 55 éves ottani fazekas, szobájának ajtóvasára felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt. Tettének okát nem tudják.

— **Betörés.** Mint Zsombolyáról jelentik, ott a napokban éjjel Kohl József zsombolyai kereskedőnek a régi Schmidt-féle házban levő fióküzletébe ismeretlen tettesek betörték és onnan 259 kor. készpénzt raboltak el.

— **A Dr. Richter-féle Liniment.** Caps. comp. (Horgony-Pain-Expeller) igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 36 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipő-fájdalom, fejfájás, köszvény, csuznál stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járvány-

kórnál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerről jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölés-képpen az influenza ellen is és üvegekben: a 80 fillér, 1 kor. 40 fillér és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony” védjegyre és a Richter cég-jegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

Irodalom.

* A „Zenélő Magyarország” zeneműfolyóirat megjelent 312-ik füzeté a következő zenemű-ujdonságokat közli: I. Yvon Ch. „Santuzza” című dallamgazdag lyrikus keringőjét. II. Schuberter Ferenc gyönyörű „Enyém!” — Mein! — műdalát, magyar szövege Csengery Gyulától. E pompás zeneműfolyóiratot, amelynek minden egyes száma szakavatott megválasztással minden zenei válfajt felölel s meghozza mindenkinek a maga izléséhez megfelelő zenei ujdonságot, mint illet, minden zongorakedvelőnek figyelmébe melegen ajánlunk. A most folyó XIII. évfolyam előfizetési ára: egész évre (24 füzet) 12 korona, 1/2 évre (12 füzet) 6 korona, 1/4 évre (6 füzet) 3 korona. Egyes füzet 1 korona. Előfizetések: Klöckner Ede, a „Zenélő Magyarország” zeneműkiadóhivatalához Budapest, VIII. József-kört 22/24. intézendők.

* A „Magyar Szemle” szépirodalmi, művészeti és kritikai képes hetilap folyó XVIII. évfolyamának 21. száma május 24-én jelent meg a következő kiválóan érdekes tartalommal: Táitos, A szegedi eset. — Hevesi Sándor, Szaválás és színjátás (hatodik közlemény). — Vékony Pál, Örök szerelem. — K. Csaby Ödön, Tóth Klára. — P. Abraham Ernő, Szőke a lakatos. — Baudelaire, Versek. (Főlemelkedés. — Az albatrosz, ford. György Oszkár.) — Gustavo Adolfo Becquer, Gomoenun libro. (Spanyolból Harsányi Kálmán.) — K. Csaby Ödön, A nemzetes ur második házassága. — Rudyard Kipling, Üzenet a másvilágról. (Ford. Pócsa Ferenc.) — Havas István, Oh Szűz... — Regény: Handel-Mazzeti Enrica bárónő, Jesse és Maria. (18. folyt, Ford. Auer István.) — Marcus, A hétről. (Kürthy György rajzaival.) — Irodalom: hk. — Képzőművészet. — Színház.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, június 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma délelőtti ülést tartott, mely a felirati bizottság ülése miatt csak fél 12 órakor kezdődött.

Az ülésen Rakovszky István és Csitáry Béla napirend előtti felszólalásai után, az összeférhetlenségi bizottság tagjai letették az esküt.

Azután harmadszori felolvasásban vita nélkül elfogadták a kereskedelmi viszonyok rendezéséről szóló törvényjavaslatot.

Miután a legközelebbi ülést holnap d. e. 10 órára tűzték ki s megállapították annak napirendjét, az ülés véget ért.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, június 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Wekerle Sándor miniszterelnököt, aki a déli órákban Beck báró osztrák kormányelnök látogatását fogadta, tegnap délután Wedell, gróf, német nagykövet, Szőgyén y-Marich László magyar-osztrák nagykövet és Zichy Aladár gróf, ő felsége személye körüli miniszter látogatták meg egyidejűleg. A király Schönbrunnban ma délelőtti külön kihallgatáson fogadta Wekerle Sándor miniszterelnököt, aki a jövő évi budgetre és több kinevezésre vonatkozólag tett előterjesztést a felségnek. A miniszterelnök az éjjel visszautazik Budapestre.

Az új főispánok.

Budapest, június 7. (A „Torontál” ered. távirata.) A hivatalos lap mai száma közli dr. Dellimanics Lajos Torontálvármegye főispánjának saját kérelmére,

buzgó szolgálatának elismerése mellett való fölmentését és Botka Béla volt országgyűlési képviselőnek Torontálvármegye főispánjává való kinevezését, (Lásd lapunk más helyén is — a szerk.) továbbá a mai hivatalos lap közlése szerint a király kinevezte Patta y Andor földbirtokost Beregvármegye és dr. Baán Endre alispánt Sopronvármegye főispánjává.

A német császár Bécsben.

Budapest, június 7. (A „Torontál” ered. távirata.) Bécsből sürgönyzik: A német nagykövetségen adott reggelin, amelyen a két uralkodó is részt vett, Wekerle Sándor magyar miniszterelnök, azonkívül Zichy Aladár gróf, ő felsége személye körüli miniszter is hivatalosak voltak. A polgári vendégek egyszerű redingótban jelentek meg. A német császár, aki a nap folyamán személyesen hajtattat a magyar miniszterelnök lakására, ahol leadta névjegyet, egy a reggeli előtt, mint a reggeli után behatóan beszélgetett Wekerle Sándorral. A magyar miniszterelnököt, aki évek óta tulajdonosa az I. oszt. vörös sasrendnek, Vilmos császár újabb rendjellel tüntette ki.

A képviselőház felirata.

Budapest, június 7. (A „Torontál” ered. távirata.) A képviselőház mai ülése előtt a felirati bizottság ülést tartott, melyen megállapították a képviselőháznak a királyhoz intézendő felirata szövegét.

Az új osztrák miniszterelnök programja.

Budapest, június 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Beck báró, az új osztrák miniszterelnök a Reichsrath ma délelőtti ülésén mondotta el programját. Beszédében hangsúlyozta, hogy a Magyarországgal való békés meg egyezést tűzte ki maga elé célul a kormány, de természetesen úgy, hogy Ausztria érdekei megóvassanak. Ha azonban — ugymond — a megegyezés Magyarországgal nem sikerülne, akkor magunk rendezük be háztartásunkat. Ez esetre számítva előkészíti a kormány a vasutak államosítását és a hajózás fejlesztését, hogy a szakadás, amely különben mindkét államra hátrányos lesz, készületlenül ne találja Ausztriát. A miniszterelnök programja, bécsi jelentés szerint, a Reichsrathban vegyes hatást keltett, mert az új kormánytól Magyarországgal szemben erélyesebb föllépés hangoztatását várták.

Budapesti gabonatózdsze.

Budapest, 1906. június 7.

A készárutüzlet hivatalos árjegyzése.

B u z a	Kilós	100 kilogr. ára		Kilós	100 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki	75	16.05	16.05	79	16.75	17.05
Pestvidéki	74	15.30	15.60	78	16.15	16.45
Bánsági	75	—	—	79	16.60	16.75
Bácskai	74	15.45	16.65	78	16.45	16.65
Szerbiai	76	14.90	15. —	—	—	—

Egyéb gabonanemtek			100 kilogr. ára	
			kor-tól	kor-ig
Rozs	elsőrendű	—	13.35	13.50
”	középmínőségű	—	13.25	13.30
Árpa	takarmányáru I. r.	—	15.10	15.50
”	másodrendű	—	14.60	15. —
Köles	—	—	—	—
Zab	elsőrendű	—	18.30	18.65
”	középmínőségű	—	18. —	18.30
Tengeri	belföldi új	—	13.35	13.60
”	román vagy bolgár	—	—	—
”	cinquantin	—	—	—
Repcse	káposzta	—	—	—

Határidő-üzlet.

Budapest, június 7. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő arakat jegyezték:

Buza (októberre) 15.98 — —
 Buza (áprilisra 1907.) 16.48 — —
 Rozs (októberre) 13.12 — —
 Zab (októberre) 13.06 — —
 Tengeri (júliusra) 13.00 — —
 Tengeri (májusra 1907.) 11.24 — —

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.
Érvényes 1906. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:
Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 33 perc.
Szegedről: (motoros) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 48 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 7 óra 05 p.
Bégaszentgyörgyről: (keskenyvágányú vonal) délután 4 ó.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (motoros) d. u. 1 óra.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 33 p.
Bégaszentgyörgyre: (keskenyvágányú vonal) délután 12 óra 20 perc.

Egy lakás

4 szobából, szükséges mellék-
helyiségekkel és zárt folyosóval
augusztus hó 1-re kiadó.

Várkonyi-féle ház, Melencei-
utca 18. Bővebbet ugyanott.
(483-x.12)

Katalinfalva község előjárótól.

402. szám. 1906.

573-22

Hirdetmény.

Katalinfalva község határában gyakorolható vadászati jog a képviselőtestületnek 21. kgy. 1906. számu határozata értelmében az 1906. évi június 1. napjától számított 6 (hat) évi időtartamra folyó évi június hó 18-án d. e. 8 órakor a község ház tanácsstermében nyilvános árverésen bérbé fog adatni.

Katalinfalva, 1906. évi június hó 5-én.

Községi előjáróság.

ZONGORA- LECKÉKET

jutányosan ad

Kozmáné Gizella

Alkotmány-utca 17.

(518-x.9)

Torontál vármegye alispánjától.

14017. szám. 1906.

576-3.1

Árlejtési hirdetmény.

A nagybecskereki „József” közkórház részére az 1906/907 telre következő tüzi anyagok szükségesek:

900 mm. légszeszpírszén,
450 mm. aninai kocka köszén,
268 m³ elsőrendű hasáb bükkfa.

Felhívom a szállításra vállalkozókat, hogy a szállításra vonatkozó zárt ajánlatokat f. évi július hó 15. délelőtti 10 óráig nálam nyujtsák be. Vállalkozni lehet az egész fűtőanyag szállítására, vagy külön-külön a szénre és fára. A szállítási időpontot a kórház igazgatója tüzi ki. A vállalati összeg 5% a az ajánlattal egyidejűleg óvadék gyanánt leteendő és ez igazolandó. Elkészült, távirati és utóajánlatok fegyverbe nem vétetnek. Fentartom magamnak a jogot, hogy a vállalkozók között szabadon választhassak és esetleg új árlejtést kiirhassak. A benyújtott ajánlat a vállalkozón azonnal kötelezővé válik.

Nagybecskerek, 1906. évi június hó 6-án.

Jankó,
alispán.

4753. polg. szám. 1906.

567-3.2

Hirdetmény.

A pancsovai kir. törvényszék közhirrre teszi, hogy a nagybecskereki tisztai ármentesítő társulatnak Bótos község érdekeltsege ellen Bótos község határában kisajátított földterületek kártalanítására az eljárás megindítván, tárgyalási határnapul a helyszínére 1906. évi június hó 26-ának d. e. 9 órája tüzetett ki, és hogy az ismeretlen tartózkodásuak vagy távollevők érdekelt részére gondnokul dr. Karathur Arthur ügyvéd neveztetett ki. Figyelmeztetnek az érdekeltek, hogy elmaradásuk a kártalanítás fölött hozandó határozatot nem gátolja.

Pancsova, 1906. évi május 29. napján.

Scholmásci,
kir. törvényszéki bír.

4754. polg. szám. 1906.

569-3.2

Hirdetmény.

A pancsovai királyi törvényszék közhirrre teszi, hogy a nagybecskereki tisztai ármentesítő társulatnak Torontál-erzsébetlak község érdekeltsege ellen Torontál-erzsébetlak község határában a kisajátított földterületek kártalanítására az eljárás megindítván, tárgyalási határnapul a helyszínére 1906. július hó 3-ik napjának d. e. 9 órája tüzetett ki, és hogy az ismeretlen tartózkodásuak és távollevők részére dr. Karathur Arthur neveztetett ki gondnokul. Figyelmeztetnek az érdekeltek, hogy elmaradásuk a kártalanítás fölött hozandó határozatot nem gátolja.

Pancsován, 1906. évi május hó 29-én.

(Olvashatlan aláírás.)

jegyző.

3958. tkvi szám. 1906.

572-11

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhirrre teszi, hogy dr. Pivniczky János ügyvéd által képviselt Milovánovits István törökbecsei lakos végrehajtónak Zsivanov Bogolyub kumáni lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében előbbinek 12 korona tőke, ennek 1905. évi szeptember hó 1-től járó 6%-os kamata. 14 kor. 10 fillér eddig megállapított, ugy a jelenleg 15 kor. 30 fillérben meghatározott költségekből álló követelése, ugy az ezennel csatlakoztatott Milkó Vilmos fia törökbecsei cégnek C. 13. alatt 18 kor. 10 fillér tőke és jár. erejéig végrehajtásilag bekebelezett követelése behajtása céljából az árverést a területén levő, a kumáni 280. sz. tkvben A. I. 1. sor. (508—509.) tkvi 1569. kat. hrsz. alatt 1/4-ed részben a Zsivanov Bogolyub és 1/4-ed részben neje Alesjev Lenka nevében felvett 802. ö. i. sz. ház és birtokokra, még pedig az 1881. évi LX. t.c. 156. §-ára való tekintettel, nemcsak a végrehajtást szenvedő jutalekára, hanem az egész ingatlanra, 800 korona kikiáltási árban ezennel elrendeli s az árverésnek Kumán község házában leendő megtartására 1906. évi június hó 28. (huszonnyolcadik) napjának d. e. 9 óráját kitüzi.

A kizűzött határidőben az ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adani.

Venni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési hirdetményben foglalt feltételek a hivatalos órák alatt a kir. járásbíró telekkönyvi irattárban és Kumán község házában megtekinthetők.

Törökbecse, 1906. évi április hó 19. napján. A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Bencze,
kir. betétsz. bír.

139. szám. 1906.

567-3.3

Hirdetmény.

Torontál-erzsébetlak község alulírott előjárósága által ezennel közhirrre tetetik, hogy a község tulajdonát képező vadászati jog folyó évi június hó 12-ik napján délelőtti 10 órakor Torontál-erzsébetlak község házában megtartandó nyilvános árverésen 1906. évi július hó 1-jétől 1912. évi július hó 1-ig terjedő 6 (hat) évre a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatni fog.

Az árverési feltételek Torontál-erzsébetlak község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Torontál-erzsébetlakon, 1906. évi június hó 1-én

Községi előjáróság.

HIRDETÉSEK

felvétetnek a

„TORONTÁL” KIADÓHIVATALÁBAN.